

G A Z E T A

L W O W S K A.

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dotychczasony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zahawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami wynosi: na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zr. 48 kr., na pocztamcie lwowskim 5 zr. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 zr. 36 kr. mon. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płaci się od wiersza w pół kolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płaci się wedle tego, ile na zwyczajny druk obrachowawcy miejsca zajmą. Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro}. 53.

7. maja 1846.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Z Wiédnia: Komendujący generał w Galicyi mianowany kapitanem-lejtnantem gwardyi węgierskiej.

Wiadomości zagraniczne: Hiszpanija: Urzędowe oświadczenie o insurekcyi. — Don Francisco de Paula.

Anglija: Opór irlandzkich członków parlamentu przeciw bilowi przymusowemu. — Uchylenie się czeladzi od roboty w dystryktach fabrycznych, jako groźna oznaka zbliżającej się kryzys.

Francyja: Polemika dziełników o zamachu na życie Króla. — Badanie Lecomta. — Ibrahim Basza w Paryżu. — Przywrócony spokój w St. Etienne.

Holandyja: Druga izba przyjęła ustawę o trwaniu represalijów przeciw Belgii.

Prusy: Umknienie z fortecy w Poznaniu czterech politycznych więźniów i schwytywanie dwóch z pomiędzy nich. — Zatrucie w Westfalii wina w kielichu do komunikowania.

Rosyja: Zaprowadzenie nowego kodexu kryminalnego od dnia 1go maja r. b.

Nowiny.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Sanoka.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiédnia. —

JCHMOść najwyższym gabinetowym listem z dnia 28go kwietnia b. r. rączył komendującego generała, feldmarszałka lejtnanta, Adama Retsey de Rétse, w dowód uznania długoletniej, wierniej jego służby w c. k. armii, mianować drugim kapitanem lejtnantem królewsko - węgierskiej szlacheckiej gwardyi przybocznój.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Z Madrytu dnia 20. kwietnia. Dla odparcia rozgłaszanych przez Exaltados wieści, że codziennie dochodzą wiadomości o nowych pronuncyamentach i że już połowa Hiszpanii powstała, dzisiejsza *Gaceta* dała następujące urzędowe oświadczenie: „Od ministeryjum spraw wewnętrznych: Wyjawszy punktów w prowincyjach Lugo i Pantevedra przez powstańców osadzonych, insurekcyja nie doznała żadnej sympatyi. W innych prowincyjach Królestwa panuje ciągle zupełny spokój.“

U Infanta Don Francisco de Paula, wuja Królowej Izabeli były wielkie pokoje dnia 17. b. m., w dzień urodzin jego syna Don Henryka, który teraz liczy 23 lat. Na tém zebraniu znajdowało się wielu najgorętszych zwolenników projektu zaślubienia Królowej Izabeli z Infantem Don Henrykiem. Wnoszą ztąd, iż Don Francisco zamysła wszelkimi środkami jakie tylko ma w swój mocy, projekt ten zaślubienia do skutku doprowadzić. Usiłowania jego w tej mierze nie zdaje się aby miały ministrom być szczególnie nieprzyjemne; albowiem znajdowali się oni na obiedzie, który tenże Infant dał tegoż dnia.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Z Londynu dnia 25. kwietnia. Na posiedzeniu izby niższej dnia 24. kwietnia, widać było, że opór irlandzkich członków przeciw bilowi o zabezpieczenie życia i majątku w Irlandyi, jeszcze ciągle tamuje postęp najnaglejszych spraw izby, a mianowicie oczekiwanego z taktiem upragnieniem przez wszystkich zbożowego biłu. Znosi się na to, że jeszcze wiele posiedzeń bezowocnie przeminie, zanim obie propozycyje, to jest tak ir-

landzki bil przymusowy jakoteż bil zbożowy rozstrzygnięte zostaną; a że trzecie odczytanie tegoż ostatniego zawisło jak wiadomo od pierwszego odczytania bilu pierwszego, a protekcyjne strońnictwo używa wszelkich sposobów, by nowy bil zbożowy ile możliwości udaremnić a przynajmniej odwlec, tedy łatwo być może, iż porozumienie się między irlandzkimi członkami i nieukontentowanymi torysami utrzymać będzie terazniejszy stan niepewności i nabawi rządu nowego kłopotu. — Aczkolwiek nienaturalnym samo przez się byłoby takie porozumienie, jednakże popierałoby najbliższe zamiary obu strońnictw; jakoż pan Smith O'Brien członek z Limeryk, starał się doświadczyć tego środka. Chociaż zdaje się że ta próba się niepowiodła, jednakże tyle osiągnięto, że dzisiejsze posiedzenie znowu na niczem spełzło i że będące w dziennym porządku pierwsze odczytanie irlandzkiego przymusowego bilu znowu odłożyć musiano. Pan Smith O'Brien rozpoczął dziś rozprawę nowym szczegółowym skreśleniem panującego w Irlandyi niedostatku, i tych podług jego zdania ograniczonych środków, jakich rząd przeciw temu używa; poczem oświadczył, że jego opór przeciw bilowi przymusowemu nie bez potrzeby wstrzymuje bil zbożowy, gdyż on nie może żadnej korzyści dla Irlandyi upatrzeć w zniesieniu ustaw zbożowych, i na wszelki sposób przeniósłby stałe cło nad zupełne zniesienie. W końcu wezwał terazniejszego obrońcę protekcyjnistów lorda Jerzego Bentinck aby powiedział, coby on uczynił i jego strońnictwo dla zapobieżenia niedostatkowi w Irlandyi. Lord, któremu w taki sposób przez uznanie jego partyzantstwa i wpływu samej jego partii pochlebiono, zgodził się z irlandzkim repealistą, chwalił jego szanowny charakter i polecił izbie ze względu na wysokie poważanie, jakiego pan Smith O'Brien od Irlandczyków doznaje, aby jego propozycje pod uwagę wzięto. On co do swojej osoby i partii, dodał lord, uznaje z resztą nędzę w Irlandyi tylko za tymczasową, i dla tego użyłby przeciw niej także tylko tymczasowych środków, jak np. dozwoleń przywozu zboża przez trzy miesiące. Główny zarządcy środek spoczywa w silnej i uregulowanej administracji ustaw zbożowych. Poczem Sir James Graham wskutek zapytania pana Vernon Smith jak obrócono zezwolone na wsparcie biednych w Irlandyi sumy, oświadczył, że jedną część tych pieniędzy rozdano bezpośrednio pomiędzy ubogich, drugą zaś część wypożyczono dla poparcia publicznych

budowli, i że rząd liczy na to, iż we wszystkich dotyczących dystryktach majątna klasa podobną sumę do podobnego zamiaru uzbiera. Potem występowało kilku mowców, jakoto panowie Roche, Bellew, Stafford O'Brien, którzy w ogóle powstawali na rząd za to, że dla Irlandyi czyni za mało, a drudzy znowu, jak np. pan Sharman, Crawford i O'Connell sam, którzy się sprzeciwili zdaniu pana Smith O'Brien, że zniesienie ustaw zbożowych nie pociągnie za sobą najdobroczynniejszych dla Irlandyi skutków. — O'Connell oświadczył, że przyjęcie zbożowego bilu jest nagłą potrzebą i wezwał rząd, aby porzucił nienawistny bil przymusowy, i aby bilowi zbożowemu dłużej nie przeszkadzał. Oraz narzekał na to, że rząd zbyt skrupulatnie gospodaruje z zezwolonemi przez parlament funduszami, i że nie czyni, by irlandzkich właścicieli dóbr do wypełnienia ich powinności przymusił, w którymto zamiarze zalecił aby od żyjących za granicą Anglików, niejaki podatek pobierano. Poczem pan Cobden zabrał głos, a jego mowa stała się powodem nieporozumienia i żywego sporu, między Sir Robertem Peelm a panem d'Israeli. Pan Cobden protestował stanowczo przeciw wszelkim usiłowaniom transakcyi z protekcyjnistami, a panu Smith O'Brien, który takową transakcyję zamierzał się zdawał, nadmieniał o tém, że i angielskie miasta mają także głos przytem, i że się żadnym innym środkiem nie uspokoją, jak tylko zupełnym zniesieniem ustaw zbożowych, i że to jest właściwie lud w miastach, który teraz w Anglii panowanie prowadzi. Pan d'Israeli utrzymywał, że przy tém zdaniu postrzegł ze strony pierwszego ministra znak pochwały i powstał czempredziej dla wyzionienia przeciwko niemu nowej filipiki; aż oto Sir Robert Peel zaraz po pierwszym słowie oświadczywszy z uniesieniem: »Zaprzeczam to zupełnie« zmusił mowcę znowu do siedzenia. Pan d'Israeli okazał się przeto urażonym, że pierwszy minister wyparł się wprost obwinienia; jakoż aż za pośrednictwem wielu innych członków powiodło się to nieporozumienie zgodzić. Teraz dopiero przystąpiono do dziennego porządku, a O'Connell rozpoczął dyskusyję o irlandzkim przymusowym bilu, przedłożeniem stanu Irlandyi. Mowa jego trwała około trzech godzin, aż dopóki nie nadszedł zwyczajny czas do odroczenia izby. Gdy skończył, odroczone izbę i oraz pierwsze odczytanie bilu.

W dystryktach fabrycznych panuje wielkie oburzenie. Z Manchesteru donoszą, że

czeladź budownicza ciągle nie chce iść do roboty, podczas gdy majstrowie zaczynają powoli z innych miast sprowadzać czeladź, która też w coraz większej liczbie przybywa. Majstrowie oświadczyli oraz, że, jeżeli miejscowi czeladnicy nie wezmą się czemprowadzić do roboty, wtedy obcą czeladź i nadal zatrzymają, jeżeli tylko ona w Manszestrze pozostać zechce. Ze strony próżnującej czeladzi dopuszczono się ostatnimi dniami niektórych gwałtów; jednakże użyto silnych środków dla zapobieżenia dalszym bezprawiom. Wszelako w Liwierpol, Bradford, Sheffield, Birmingham i t. d. uchyla się podobnie czeladź od roboty, a największą przyczyną tego tak tu jak w Manszestrze jest zniesienie ze strony fabrykantów dzienniej zapłaty. Jak pisze *Liverpool Standard* nie ma dotychczas żadnej nadziei, aby czeladź wkrótce wzięła się do roboty. Ta, co pracuje, daje znaczną część swojej płacy próżnującym, podczas gdy w równym czasie nie tylko po domach i sklepach ale nawet od przechodzących abierają składki, aby wspierać walkę roboty przeciw kapitałowi. Oprócz tego pomieszczano w fabrykach osoby, które ulotne pisma rozszerzają i subkrybcyjne listy roznoszą. Próżnująca czeladź trzyma wszelkimi sposobami obcą czeladź w oddaleniu. Jak paraliżujący wpływ wywiera ten stan anarchii na wszystkie stosunki życia i komunikacyi, to już aż nadto daje się w znaki. Powszechnie panuje to zdanie, że już nadeszła kryzys, i że każdy według możliwości powinien chronić swe własne interesa. — W Harmarten (Walii) próżnowali przez kilka dni tkacze i krawcy, gdyż majstrowie nie chcieli na wyższą płacę zezwolić.

Francyja.

Z Paryża dnia 26. kwietnia. Król i Królowa Belgów są tu spodziewani na imieniny Króla, dnia 1. maja przypadające.

Dotychczas nie ustaje polemika o charakterze wykonanego przez *Lecomte* zamachu; z rozjątrzeniem i wzajemnym obwinieniem toczy się ona najszczególniej między *Journal des Debats* a *Constitutionnel*. — Dziennik *La Presse* zamieścił z powodu tej polemiki następujące uwagi: „Gazety niemieckie wyrażają się o zamachu w Fontainebleau z mądrością i sprawiedliwością, któreśmy także po największej części w pismach francuzkich i angielskich postrzegali. Atoli w niektórych naszych dziennikach wszczęła się w tej mierze ubolewania godna polemika, w której żadnego nie chcemy mieć udziału. Po cóż zyskamy na tém, gdy się nad tak smutnym wypadkiem rozpisywać bę-

dzimy, gdyż to słowo — musimy tu na nieszczęście powiedzieć — jest prawie każdemu w ustach. W pierwszej chwili nie słyszano w całej publiczności jak tylko powszechny krzyk oburzenia na skrytobójcę. A teraz usiłują stronnictwa nawzajem się obwiniać, składać na siebie za najpodlejszą i najhaniebniejszą z wszelkich zbrodni, moralną odpowiedzialność, i z ułamków karabinu, który *Opatrność* w ręku mordercy bezwładnym uczyniła, chcą dla siebie ukuć broń do utarczki. Mówimyto bez ogródki, ten widok nie może jak tylko wstręt obudzać. Znaczna większość publiczności, która waszych namiętności nie podziela, wzrusza miłosiernie ramionami i zapytuje siebie, czy też wistocie jesteście szczerze zasmuceni wypadkiem, którego jako niespodzianej pomocy się czepiacie. Gdzież jest ta konieczność wmawiać w lud, że na życie Króla ustawiczne spiski się knują, gdy nie masz żadnego znaku do takiego niebezpieczeństwa? Pocóż ciągle obudzać nanowto te królobójcze myśli, którym Bogu dzięki, nasze obyczaje coraz bardziej obcami się stają? Strzeżmy się, jeżeli nie mamy dowodu, strzeżmy się, takowym zamachom jakowy charakter i stosunek podsuwać, przecoby w oczach nierozsądnych ludzi ich hańba umniejszoną być mogła. Nie obudzajmy wiary, że ten człowiek, który był tak podłym i nikczemnym, że nawet w dzieci i niewiasty mierzył, uzbroidł się za jaką polityczną ideję, służył jakowej politycznej sprawie, i że z ślepy m fanatyzmem politycznego sektarza wystawił na niebezpieczeństwo swoją głowę. Nie, *Lecomte* nie jest, jak tylko niegodziwym, bezsumiennym łotrem, którego urojone zażalenia aż do zwierzęcej wściekłości uniosły, i którego zamach bardziej wstyd niż gniew obudza.“

Wychodzący w Brest dziennik *Armoricaïn* zawiera następujący artykuł: Wiadomość o zamachu na życie Króla w Fontainebleau odznaczyła się u nas szczególniejszym zbiegiem okoliczności, który bardzo sprawiedliwie zwrócił na siebie uwagę władz publicznych. — We czwartek dnia 16. kwietnia z rana jechał p. B... urzędnik przy sztabie generalnym placu wraz ze swoją żoną dylżansem z Morlaix do Brest z powrotem. Obok nich siedział jakiś podróżny, który w ciągu rozmowy utrzymywał, że Król został zabitym. Gdy pan B... zarzucił mu, że ta wiadomość niepodobna jest do prawdy, gdyż dzienniki nic o tém nie nadmieniały, odrzekł podróżny, że wiadomość ta jest za świeża, aby o niej dzienniki donieść mogły, i że o niej tylko przez telegraf wiedzieć można. Atoli w owej chwili nie mógł telegraf donieść

o wypadku, który aż pod wieczór tegoż samego dnia miał się ziścić w Fontainebleau. Jednak nazajutrz, gdy nadeszła depesza, która potwierdziła nieszczęsne podróźnego przepowiednie, pan B... zdziwiony szczególniejszym zbiegiem tych okoliczności, doniósł o tém publicznej władzy, która tę sprawę uznała za rzecz ważną i zajęła się jej rozpoznaniem. Natychmiast wydano rozkaz do schwywania podróźnego, który już był odjechał z Brestu, ale jest nadzieja, że będzie wkrótce wysledzony.*

Badanie *Lecomte* idzie jedno po drugim. Sądzą powszechnie, że tok tego procesu wkrótce się ukończy, a przeto sądowe rozprawy przed izbą parów rozpoczęłyby się jeszcze przed końcem tego miesiąca. Podług obiegających wiadomości, potwierdziło się z pierwszych śledztw sądu sprawiedliwości, że *Lecomte* żadnych spówinowajców nie miał.

Dnia 24. kwietnia przybył do Paryża *Ibrahim Basza*, syn i domniemany następca *Mehmeda Ali*, wicekróla Egiptu, i wysiadł w pałacu *Elisée Bourbon*. Przyjmowany był przez pana *Guizota*.

Podług *Gazette de Lyon* z dnia 24. kwietnia, powraca powoli znowu spokojność w dolinie *St. Etienne*; robotnicy biorą się pomalu do swych zatrudnień. Ogółowa liczba górników dochodzi tam niemal do 5000. Z tych próżnuje jeszcze prawie 2000. Lecz jest nadzieja, że i ci porzucą niebawem swój upór i wezmą się znowu do roboty.

Holandya.

Z *Hagi* dnia 24. kwietnia. Na dzisiejszém posiedzeniu drugiej izby Stanów jeneralnych, zakończono obrady nad represalijami przeciw Belgii, któreto obrady trwały przez kilka posiedzeń. Po przełożeniu przez ministra skarbu w długiej mowie stanu negocyjacyj z Belgią, przyjęła też izba wniesiony przez rząd projekt do ustawy 43 głosami przeciw 11. Projekt ten nie nazacza żadnego terminu trwania represalijów, lecz zostawia Królowi uchylenie ich, skoro tylko ustaną powody, które też represalija wywołały. Podwyższenie cła rozciąga się według tego projektu nawet i na te towary belgijskie, które pod banderą holenderską do kraju wchodzą.

Prusy.

Z *Poznania* donosi tamtejsza gazeta pod dniem 21. kwietnia: Właśnie dowiadujemy się, że przeszłej nocy niewiedziąc jakim sposobem umknęło z naszej twierdzy czterech politycznych

więźniów, mianowicie: doktor prawa *Niegolewski*, podoficer 18go pułku piechoty *Konkiewicz*, ślusarz *Lipiński* tudzież referendarz i porucznik landwerów *Magdziński*.

Wroclawska Gazeta donosi z *Poznania* dnia 26. kwietnia: Dziś między dwunastą i pierwszą godziną w południe, zdawało się, że nagle cała wojskowa parada się rozwiąże; oficerowie i szeregowi cisnęli się niezmiernie ku rogatce zamykającej plac *Wilhelma*, przez którą kurzawą i znojem okryta kolumna huzarów i piechoty do dyrekcyi policyi maszerowała. W środku ich jechało trzy wozy z pięciu pojmanymi, a między tymi był ślusarz *Lipiński*, który uciekł z tutejszego więzienia, i długo szukany emisaryjusz *Wodford*; inni trzej, byli to dwaj ze szlachty i jeden chłop, którzy jeszcze wprzód z więzienia umknęli. Z dobrego źródła słyszymy, że pewien leśniczy wysledził ich kryjówkę w lesie między *Wirowem* i *Komornikiem* o dwie mil od *Poznania*, nie wiedział jednakże, co za osoby tam się kryją. W sobotę po południu doniósł o tém tutejszej władzy; owoż już o dwunastej godzinie téjże samej nocy pomaszerowało 40 ludzi piechoty i 20 huzarów, pod dowództwem kapitana, którzy prowadzeni przez leśniczego otoczyli las, a to tak, że huzary obiegali las zewnątrz, a piechota i strzelcy rozsypawszy się po całym lesie, koncentrowali się coraz bardziej w jeden punkt. W taki sposób zamknięto pomienione osoby w ostępie i pojmano. Dwóch z nich, którzy chcieli się przedrzeć przez szyki, postrzelono lekko. Kryjówką ich był pewien rodzaj wykopanej w ziemi piwnicy, w której znaleziono chlebem, szynkami, kiełbasami i winem dobrze zaopatrzoną spiżarnię. Na *Lipińskiego* czekały przy pierwszym wstępie do domu policyi łańcuszki, w które także i doktora *Niegolewskiego* ujęto. Z czterech, którzy umknęli, nie schwytano jeszcze podoficera *Konkiewicza* i porucznika *Magdzińskiego*.

Z *Münster* dnia 23. kwietnia donosi *Düsseldorfska Gazeta*: Wypadek, o którym nigdy nie słyszano, wydarzył się teraz w *Westfalii* — Parafijalny kapłan w *Telgte*, mąż szanowny, przystąpił wczoraj z rana do ołtarza tamtejszego kościoła dla odprawiania mszy świętej. Wiawszy do rąk kielich do komunikowania, postrzegł kosztując wino, że ono jakiś osobliwszy, niewłaściwy sobie smak miało. Z wielkiem podziwieniem obecnych przerywa kapłan ceremoniję świętą, robi sam urzędowe doniesienie i nastaje na dokładne rozpoznanie napoju tak w kielichu jako też w ampułkach; pokazało się, że w nich była trucizna. —

Rosyja.

Dziennik *Die Berlinischen Nachrichten* zawiera następujące doniesienia swego korespondenta z Petersburga z dnia 18. kwietnia: O podróży Cesarza Jegomości za granicę dla przywiezienia dostojnej swej familii, nie slychad tu dotychczas nic pewnego. Nie nastąpi ona zapewne, dopokąd JęjMość Cesarzowa nie odzyska mornego i trwałego zdrowia, na które podług ostatnich wiadomości z Neapolu znowu cokolwiek zapadła. — W skutek przesłanego pod dniem 8. b. m. do dyrygującego senatu ukazu, wejdzie wydany w miesiącu sierpniu zeszłego roku kryminalny kodex z dniem 1. maja b. r. w całym Cesarstwie w powszechną moc obowiązującą. Przez takowy zajdą niektóre zmiany w cielesnych karach, jakie dotychczas za kryminalne przestępstwa sądzano. I tak w tych ostatnich przypadkach używana dotychczas kara knutów zastąpiona będzie karą pletni, a ta ostatnia publicznem chłostaniem różgami. Obie będą w miarę zbrodni modyfikowane, i po wydaniu wyroków mogą być zamienione na pozostawienie zbrodniarzy w rodzianej ziemi, oddanie do służby wojskowej, albo też na wygnanie do Syberyi. Wszystkie zbrodnicze czynności, od których popelnienia aż do pomienionego pierwszego maja zaszło oznaczone przez zaprowadzone ustawy zadawnienie, i przeciw którym aż do tego czasu żadnego sądowego nie wytoczono procesu, gasną na mocy tej preskrypcyj, i nie podlegają już żadnej karze. Toż samo tyczy się także wszystkich tych zbrodni i przestępstw, które podług przyjętego w nowym karnym kodexie najkrótszego preskrypcyjnego terminu zadawniały, i względem których aż do tego pierwszego maja żaden się już sądowy proces nie toczy. Jednakże prywatne dochodzenia prawa, żądań i pretensyj, jakie się podług istnjących ustaw przynależą, będą w dotychczasowej mocy utrzymane.

NOWINY.

Dnia onegdajszego mieliśmy uroczystość przyjemną dla stolicy naszej. Był to otworenie nowej kawiarni na *wysokim samku*, do której dnia tego całe niemal miasto pielgrzymkę odbyło; mimo chłodnego powietrza i przykrego wiatru, który jednakże jakby przez wzgląd na pielgrzymujących uciszył się ku wieczorowi, plantacje zamkowe zapelniły się multstwem gości, a wszyscy piechoto, konno i powozami, których ze czterdzieści narachowaliśmy, różnemi scieżkami to dążyli, to wracali

od kawiarni, która w dniu tym była sercem tego życia pełnego ruchu. Każdy i każda chcieli widzieć to siedlisko tylu przyszłych dni i wieczorów, schadzek i rozmów, zabaw i wesołości, które każdemu miło było roić i przewidywać naprzód, biegając myślą za taktem muzyki wojskowej, przegrywającej przez kilka godzin to smutne to wesołe nuty. To była część romantyczna, że się tak wyrazimy uroczystości pozawczorajszej; mieliśmy bowiem i stronę onej komiczną, której nigdy nie brakuje w tłumie różnorodnym i różnobarwnym, o tylu rozmaitych głosach i usposobieniach; ale najzabawniejsza była przeprawa wszystkich przez schody prowadzące na szczyt kawiarni, podobnej powierzchnością i stylem budowli do owych domków holenderskich, naśladowanych tu i owdzie po wsiach naszych. W tej tedy kawiarni prócz ładnego saloniku z balkonem i dwoma wychodami otwartą galeryją połączonemi, prócz biufetu i gabinetu, z którego prześliczny odkrywa się widok na okolicę Lwowa, jest jeszcze na szczycie wieżyczki galeryja czworokątna, do której prowadzą w ślimak zakręcone i wąskie dość wschody. Owóż każdy z tego tłumu gości musiał być na górze, i każdy musiał powracać, co zaiste stawało się powodem do najpociesniejszych karambolów, zdybań i przepraszań. Z pici tylko pięknej, chociaż jęj było wiele i na przechadzce i w kawiarni, mało widzieliśmy wstępujących na tę górną galeryję, co było zaprawdę niemalem szczęściem dla teraźniejszych odętych strojów, którym ciasne schody, niejeden srogi cios byłyby zadały. Widok z tej galeryi jest pyszny. Krajobraz odślaniający się z tamtąd, chociaż w jeden prawie rzut oka zebrany, nie jest obszerniejszy od widoków jakie się z różnych stron tej przechadzki odkrywają, ale odznacza się tęp, czego z żadnego punktu widzieć nie można, to jest widokiem całej plantacyi ogrodowej, ścielącej się powabnie pod nogi patrzących. Dodajmy jeszcze do opisu kawiarni chorągiew niebieską i czerwoną powiewającą z górnej galeryi, a w oknach saloniku i gabinetu porozstawiane szklane kółka różnobarwne, przez które Lwów i okolice jego pojawiają się do woli patrzących zielono lub różowo. Jednym słowem, przyjemność kawiarni z wygodnym i przyjemnym lokalem dołana do przyjemności niemających tęp tak obszerniej, tak pięknej i tak blizkiej przechadzki, zabije niezawodnie wszystkie inne zamiejskie, spacerowe, i pochłonie wszystkie zachecenia przechadzkowe, które się dotąd po innych ogrodach i gajach okolicznych rozsypywały kapryśnie; będzie to mianowicie

ciós ostatni, prawdziwe *coup de grace* zadane naszemu poczciwemu ale zgrzybiałemu ogrodowi jezuickiemu, który jak prawdziwy starzec do grobu się chylący, posępnieje i głuchnie. A szkoda zaiste tego siedliska tylu pamiątek, tylu scen życia i wesołości, które każdy z nas w nim sobie przypomina. Prawda że poczciwy staruszek wszelkiej już kokieteryi pozbawiony, zaniedbał się okropnie; a przecież wartoby pomyśleć, gdy tyle myślą teraz o upiększaniu miasta, aby odświeżyć ten ogród wśród miasta położony, w którym tyle jest cienia, zieloności i miejsca. Odświeżony, stałby się jeszcze przechadzką miłą bardzo, mianowicie dla osób wiekowych, dla których trudniejszy jest wychod na górę zamkową, i którzy młodszym zostawiając widoki obszerne, po zacienionych i spokojnych szpalerach mogliby łatwiej odszukać niepowrotne sceny swęj przeszłości. Lecz wróćmy jeszcze — idąc za popędem czasu, który niepomny przeszłości, terażniejszością żyje, a w przyszłe patrzy nadzieje — do młodych plantacyj zamkowych, i powiedzmy na zakończenie obrazku naszego, że spodziewać się należy, iż urządzenie wewnętrzne tej nowęj kawiarni odpowiadać będzie zapewne ozdobnej powierzchowności, o czém od pierwszego razu żadnego nie chcemy dać sądu, ani też słuchać utyskiwań jakie się nam obily o uszy, o brak kawy, o małe porcyjki lodów i inne niedogodności; wiemy bowiem że się to wszystko łoży z czasem, i że nareszcie jak stare powiada przysłowie: »Jeszcze się ten nie urodził, coby każdemu dogodził! . . .»

Dzisiaj o godzinie 7mej wieczorem towarzysztwo muzyczne odegra w sali swojej, na dochód swego nauczyciela śpiewu pana Ruff po raz trzeci znaną symfonię: *Puszca*, przez Felicję i Dawida, w której wszystkie *sola* odśpiewa sam pan Ruff. Koncert ten rozpocznie się uwerturą z opery *Sphora: Jessonda*.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencyj prywatnej).

Z *Sanoka*, dnia 3. maja. Zaburzenia polityczne minęły już; spokój całkiem przywrócony, a chłopci, którzy w niektórych okolicach nie chcieli brać się do swoich powinności, upamiętali się nareszcie i robią co do nich należy. Atoli ślady zburzonego porządku dają się jeszcze w znaki, i dłuższy zapewne czas minie, za nim nie jedna rana się zagoi. W han-

dlu widzieliśmy wahanie się to na tę to na ową stronę: zboże i wódka to spadały to znowu szły w górę. Przed Wielkim Piątkiem każden chciał sprzedawać, ale nikt nie chciał kupować; gdy zaś minął Wielki Piątek, stosunek ten wykręcił się na przeciwny. Tu i owdzie Żydzi umieli korzystać z tego stanu rzeczy.

Zboże jest u nas teraz w następującej cenie: korzec pszenicy 8 zr., żyta 6 zr., jęczmienia 5 zr., owsa 2 zr. 40 kr., ziemniaków 1 zr. 30 kr. m. k. Tu i owdzie są jeszcze znaczne zapasy, i spodziewać się można że prócz owsa (który z powodu rozłożonej w tutejszym obwodzie c. k. koinicy znaczny ma pokup) inne gatunki zboża nie łatwo już podrożeją, bo już i dzisiejsze ceny są jak na terażniejsze stosunki, przesadzone. W roku 1831 w czasie cholery, urodzaje chybiły jak nigdy prawie, gdy tymczasem przeszłoroczne zbiory do średnich u nas należały; a przecież ceny zboża w roku 1831 nie podeszły tak wysoko jak teraz.

Doniesienia z obwodu tarnowskiego, że tamże z powodu poniszczonych wielu zapasów wódki, okowita 31stopniowa podskoczyła na niesłychaną cenę 1 zr. 30 kr. m. k. za garniec, doniesienia te mówię sprawiły, iż i u nas produkt ten podrożał, oharowano już nawet właścicielom po 54 kr. m. k. za garniec, i dobrze ten wyszedł, kto taką ugodę zrobił, bo dzisiaj za ledwie 46 kr. m. k. za garniec okowitęj dostanie. Na przyszły miesiąc zdaje się że wódka znowu podrożeje, gdyż wielu producentów pozamykało swoje gorzelnie przed czasem, i w ogóle wyrób tegorocznej wódki nie wyniesie jak ledwie połowę tej ilości co w przeszłym roku; a do nowego wyrobu jeszcze kilka miesięcy czekać potrzeba.

Trudniący się wypasem wołów posprzedawali je przed czasem; a że się na targi że tak rzecz można cisnęli, rzecz naturalna że tanio sprzedać zmuszeni, dobrze jeżeli swój kapitał na zakupienie wołów wyłożony odebrali; a koszt wypasu po największej części przepadły. Teraz bardzo woły podrożały, ale cóż kiedy za ledwie tysiąc wypasionych zbierze w całym obwodzie sanockim.

Zasiewy ozime obiecywały wiele, atoli ucierpiały znacznie od zimna, któreśmy mieli temi dniami. Dnia 1go maja spadł w górach taki śnieg, jak gdyby w grudniu. — Na jare siewy mieliśmy czas bardzo sprzyjający; deszczu w dobry czas spadł, ożywiły bardzo wegetacyę. Jeżeli jakie nadzwyczajne nie zajdą zdarzenia, może my na dobre urodzaje liczyć.